

PATLICAN

Solanum melongena

Orijin

1. Hindistan (İri meyveli)
2. Çin (Küçük meyveli)

Çin'den Japonya, Kuzey Afrika, İspanya ve Avrupa'ya yayılmıştır. Avrupa'dan Türkiye'ye (16-17. yy) ve Amerika'ya (15.yy) gitmiştir.

Sınıflandırma

Familya: Solanaceae

Cins : Solanum

Tür : Solanum melongena

Solanum melongena var. insanum (= S. insanum)

Solanum melongena var. Esculentum (= S. esculentum) (Kültür patlıcanları)

Solanum melongena var. ovigerum (Süs patlıcanları)

Meyve şekli ve renklerine göre sınıflandırma

1. Uzun veya yuvarlak-menekşe renkli patlıcanlar
2. Uzun veya yuvarlak-beyaz renkli patlıcanlar

Bitki özellikleri

Bitki boyu : 45-75 cm(açıkta) / 1.5-3.0 m (sera)

Kök: Kazık Kök (8-100 cm)

% 70-80'i 40 cm derinliğe gider.

Gövde:

- * Odunsu,
- * boğumlar az belirgin,
- * tüylü veya tüysüz,
- * dallanma eğiliminde (4-5 boğum 4 adet yan dal)

Bitki görünümü :

- *yayvan,
- *çok yayvan, toplu

Yaprak :

- * Düz kenarlı
- * Dikenli (çeşide bağlı),
- * Yeşil,
- * Damarlar mor.

Çiçek:

Tipi: Erselik, 5'li, yaprak koltuğunda, tek veya salkım halinde

Çanak Yaprak: Dikenli, yeşil, birleşik

Erkek organ: Sarı, 5-8 adet

Diři organ:

- * Uzun (% 47 yabancı tozlama)
- * Normal (% 7 yabancı tozlama)

Meyve:

Uzunluk: Uzun (40-60 cm)
Normal (20-30 cm)
Kısa: (8-15 cm)

Meyve apı: 2.5-15 cm

Ağırlık:

Uzun eřitler: 50-400 g
Yuvarlak eřitler : 500-1000 g

Meyve sapı:

Uzun eřitler: 2-6 cm
Yuvarlak eřitler : 8-12 cm

Meyve kabuğu rengi : Beyaz, açık kırmızı, mor, siyah, Beyaz-menekşe kırılılı

Renk maddeleri: Antosiyan, Nasunin (mor renk), Delfinidol (menekşe)

Meyve et rengi: Beyaz, açık yeşil

Tohum: Tüysüz, yuvarlak, düz yüzeyli.

1 g'daki tohum sayısı 200-250 tohum

1 meyvedeki tohum sayısı: 500-800 tohum

Besin deđeri

100 g patlıcanda

Mineraller:

12 mg Ca,
26 mg P
7 mg Fe,
2 mg Na,
214 mg K

Vitaminler:

10 UB A vitamini
0,05 mg Riboflavin,
6 mg Niacin,
5 mg C vitamini

Kalori: 25 kalori (taze)

17 kalori (piřmiř)

Ekolojik İstekleri**Sıcaklık:**

Çimlenme: Min: (10-12 °C), Opt. (25-30 °C)

Çimlenme süresi: 15 °C'de 25-30 gün

30 °C'de 10-15 gün

Vejetatif ve generatif gelişme dönemi

0 °C'de dondan zarar görür.

8 °C'de gelişme durur

< 15 °C 'de gelişme yavaşlar.

25-30 °C'de gelişme yavaşlar.

40 °C'de gelişme durur.

Işık

Işık şiddetinin yüksek olmasını ister.

Düşük sıcaklık / yüksek ışık

Döllenme noksanlığı

Yüksek sıcaklık/yüksek ışık/düşük nem

meyvede sertleşme ve acılaşıma

Yetiştirme tekniği

Çeşit

- Kemer 27,
- Halkapınar 46,
- Topan 374,
- veya hibrit çeşitler

Ekim-dikim zamanları

Bölge	Ekim zamanı	Dikim zamanı
Antalya- Mersin	Aralık- Şubat	Mart sonu-Nisan başı
İzmir	Ocak-Şubat	Mart sonu-Nisan başı
Bursa-İstanbul	15 Ocak-Şubat	Mart ortası-Nisan başı
Orta Anadolu	Mart Nisan	Mayıs başı

Yetiştirme tekniği

Fide yetiştiriciliği: 5-6 g/m², 10 x 4-5 cm

Şaşırtma zamanı: 4-5 yapraklı dönem

Dikim aralıkları:

Tek sıralı: 75-100 cm x 50-60 cm

Çift sıralı: 100 cm x 60 x 60 cm

100 cm x 50 x 50 cm

Bakım işleri

* **Çapa ve yabancı otlarla savaş:**

* Dikimden 10-15 gün sonra

* daha sonra gerektiğinde

Sulama :

İlk meyveler döküldükten sonra

Meyve tutumundan sonra 1'er hafta arayla

Her hasat sonrası

* **Gübreleme:**

6-8 t/kg organik gübre

40-50 kg/da süperfosfat (sonbahar)

20-30 kg/da azotlu gübre (ilkbahar)

20 kg/da potaslı gübre

Bakım işlemleri

İpe alma ve Budama:

*Seralarda tek ürün yetiştiriciliğinde dal, sürgün ve yaprak budaması ve çiçek seyreltmesi şeklinde yapılır.

* Yan dallar 2-3 göz üzerinden budanır.

* 4 ana dal + her ana dalda 2 meyveden sonra uç alınır.

* Dip sürgünler ve meyve veren sürgün meyve hasadından sonra kesilir.

* Hastalıklı ve yaşlı yapraklar kesilir.

* Meyvenin sap kısmında kalan çiçeklerin taç yaprakları toplanır.

Hasat

Hasat olgunluğu: Meyvenin normal boyunun 1/3-2/3'üne ulaştığı dönem

Kalite özellikleri:

Renk, sertlik, bütünlük, çanakyapraklarda yeşil renk

İlk hasat: Döllenmeden 30-40 gün sonra + 10 gün ara ile 3-8 hasat yapılır.

Verim: 8-30 meyve/bitki

Uzun çeşitler: 2.5-6 t/da Yuvarlak çeşitler: 2-4 t/da

Paketleme: Tahta, plastik ve karton kasa, PE torba

Muhafaza: 10-20 °C + % 95 ON: 10 gün.

Yetiştiricilikte karşılaşılan fizyolojik kökenli hastalıklar

Yeşil leke:

Belirti: Meyve üzerinde olgunlaşma halinde bile kaybolmayan yeşil lekeler

Nedeni: Meyve gelişim döneminde taç yaprakların meyve üzerinde kalması

Çözüm:

Taç yaprakların temizlenmesi

Taç yaprakları meyve üzerinde kalan çeşitlerin tercih edilmemesi

Çiçek dibi çürüklüğü

Çiçek yapraklarının yaprağa dönüşmesi

Belirti: Taç ve çanak yaprakların sivrilip uzayarak gerçek yapraklara dönüşmesi

Nedeni: Fidelikte bitkilerin düşük sıcaklıkta kalması

Çözüm:

Fidelikte uygun sıcaklık ve nem sağlanması

Yapraklanma gösteren fidelerin kullanılmaması